

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTEGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR HET BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET ONDERWIJS, DE
NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND
EN DE LANDBOUW

COMMISSION DE L'ÉCONOMIE, DE LA POLITIQUE
SCIENTIFIQUE, DE L'ÉDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES
NATIONALES, DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

Dinsdag
03-02-2015
Voormiddag

Mardi
03-02-2015
Matin

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti Socialiste
MR	Mouvement réformateur
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
sp.a	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	centre démocrate Humaniste
VB	Vlaams Belang
FDF	Fédéralistes démocrates francophones
PTB-GO!	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture!
PP	Parti Populaire

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :		Abréviations dans la numérotation des publications :	
DOC 54 0000/000	Parlementair stuk van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 54 0000/000	Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)	CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)
CRABV	Beknopt Verslag (witte kaft)	CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture blanche)
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
	(witte kaft)		(couverture blanche)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigeleurig papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers	Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Bestellingen :	Commandes :
Natieplein 2	Place de la Nation 2
1008 Brussel	1008 Bruxelles
Tel. : 02/ 549 81 60	Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.dekamer.be	www.lachambre.be
e-mail : publicaties@dekamer.be	e-mail : publications@lachambre.be

INHOUD

Vraag van de heer Johan Klaps aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de digitale economie" (nr. 851)

Sprekers: **Johan Klaps, Alexander De Croo**, vice-eersteminister en minister van Ontwikkelingssamenwerking - Digitale Agenda - Telecommunicatie - Post

Vraag van de heer Peter Dedecker aan de vice-eersteminister en minister van Ontwikkelingssamenwerking, Digitale Agenda, Telecommunicatie en Post over "de effecten van het toelaten van koppelverkoop in de markt van mobiele telefonie" (nr. 1011)

Sprekers: **Peter Dedecker, Alexander De Croo**, vice-eersteminister en minister van Ontwikkelingssamenwerking - Digitale Agenda - Telecommunicatie - Post

SOMMAIRE

Question de M. Johan Klaps au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'économie numérique" (n° 851)

Orateurs: **Johan Klaps, Alexander De Croo**, vice-premier ministre et ministre de la Coopération au développement - Agenda numérique - Télécommunications - Poste

Question de M. Peter Dedecker au vice-premier ministre et ministre de la Coopération au développement, de l'Agenda numérique, des Télécommunications et de la Poste, sur "les effets des ventes couplées tolérées sur le marché de la téléphonie mobile" (n° 1011)

Orateurs: **Peter Dedecker, Alexander De Croo**, vice-premier ministre et ministre de la Coopération au développement - Agenda numérique - Télécommunications - Poste

COMMISSIE VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET
ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE
MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW

van

DINSDAG 3 FEBRUARI 2015

Voormiddag

COMMISSION DE L'ÉCONOMIE,
DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE,
DE L'ÉDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES
ET CULTURELLES NATIONALES,
DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

du

MARDI 3 FÉVRIER 2015

Matin

La séance est ouverte à 10.07 heures et présidée par M. Jean-Marc Delizée.

De vergadering wordt geopend om 10.07 uur en voorgezeten door de heer Jean-Marc Delizée.

01 Vraag van de heer Johan Klaps aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de digitale economie" (nr. 851)

01 Question de M. Johan Klaps au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'économie numérique" (n° 851)

01.01 Johan Klaps (N-VA): Mijnheer de minister, uit een onderzoek van het Zwitserse onderzoeksinstituut BAK uit Bazel bleek dat er grote vraagtekens kunnen worden geplaatst bij de ontwikkeling van een digitale economie in de Brusselse metropool. Als enige van de onderzochte regio's – hetgeen ik frappant vind – kromp de digitale economie in de Brusselse metropool in de periode 2002-2012, een periode waarin we het tegenovergestelde zouden verwachten. Een studie van Boston Consulting Group wijst dan weer uit dat Brussel binnen de Belgische grenzen het beste scoort op het vlak van digitale economie.

Deze sector is van steeds groter belang en kan volgens de onderzoekers zorgen voor een enorme jobcreatie, ook in andere sectoren.

Hebt u een idee of de ontwikkeling van de digitale economie ook in de andere economische regio's is gekrompen?

Hebt u al met uw Brusselse collega's overlegd om de ontwikkeling van de digitale economie in en rond Brussel te versterken?

Wat zult u doen om de digitale economie in de rest van het land te versterken?

Wat zijn de eventuele oorzaken van het gebrek aan ontwikkeling op dit vlak?

01.01 Johan Klaps (N-VA): Selon l'institut de recherche suisse BAK, la croissance de l'économie numérique s'est contractée entre 2002 et 2012 dans la métropole bruxelloise alors qu'on se serait attendu au contraire. D'après le Boston Consulting Group, Bruxelles est toutefois la région belge où l'économie numérique est la plus développée.

Comment évolue l'économie numérique à Bruxelles? Une concertation a-t-elle eu lieu à ce sujet avec le gouvernement bruxellois? Quelle est la situation dans les autres régions économiques? Que compte faire le ministre pour renforcer l'économie numérique?

01.02 Minister Alexander De Croo: De recente BAK-studie die door

01.02 Alexander De Croo,

Brussels Metropolitan vzw werd besteld, spreekt nog steeds van economische groei. De economische en financiële crisis deed natuurlijk het groeiritme terugzakken van 2,5 % over de periode 1998-2008 naar 1,3 % in de periode 2002-2012, waarbij vooral de rand werd getroffen. Mijn diensten hebben geen gegevens over de economische groei in andere regio's van het land. Overleg met alle betrokkenen overheden is noodzakelijk om van Brussel een digitale hoofdstad te maken en het centrum van een digitaal Europa.

Op 10 februari wordt een overleg georganiseerd door Brussels Metropolitan tussen de premier en de ministers-presidenten van de drie Gewesten om de belangrijkste sociaal-economische uitdagingen voor Brussel te bespreken.

Er wordt momenteel gewerkt aan een digitale agenda voor België, die ik na de paasvakantie wil voorstellen. Die agenda is bedoeld om in ons land een echte digitale revolutie te ontketenen. Er wordt gewerkt aan een actieplan op vijf domeinen: een geavanceerde breedbandinfrastructuur als aantrekkingspool voor digitale economie, het stimuleren van e-commerce en innovatieve start-ups, een veilige omgeving creëren voor digitale activiteiten, digitale skills en jobs stimuleren, en ten slotte, een digitale overheid waar de digitale dienstverlening de norm wordt.

ministre: L'étude de BAK évoque encore une croissance économique, même si la crise en a fait baisser le rythme de 2,5 à 1,3 %. Je ne dispose d'aucune statistique relative à la croissance économique des autres régions du pays. Une concertation avec les autres niveaux de pouvoir est nécessaire en vue de faire de Bruxelles la capitale également numérique de l'Europe. Je présenterai mon agenda numérique pour la Belgique après les vacances de Pâques. Il s'agira d'un plan d'action pour une révolution numérique.

Le 10 février, Brussels Metropolitan organisera également une concertation entre le premier ministre et les ministres-présidents des trois Régions concernant les défis socioéconomiques auxquels Bruxelles doit faire face.

01.03 Johan Klaps (N-VA): Dank u, mijnheer de minister. Ik ben blij dat er al heel wat inspanningen gebeuren en er initiatieven zullen volgen. Men zegt immers wel eens dat de toekomst digitaal zal zijn. Ik denk dat we dat stadium al voorbij zijn en dat het heden zelfs al digitaal is. We moeten er dus voor zorgen dat we absoluut mee springen op die trein en meer voorsprong kunnen nemen waar mogelijk.

01.03 Johan Klaps (N-VA): Il est essentiel que nous ne restions pas à la traîne et, lorsque c'est possible, que nous prenions de l'avance.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Vraag van de heer Peter Dedecker aan de vice-eersteminister en minister van Ontwikkelingssamenwerking, Digitale Agenda, Telecommunicatie en Post over "de effecten van het toelaten van koppelverkoop in de markt van mobiele telefonie" (nr. 1011)

02 Question de M. Peter Dedecker au vice-premier ministre et ministre de la Coopération au développement, de l'Agenda numérique, des Télécommunications et de la Poste, sur "les effets des ventes couplées tolérées sur le marché de la téléphonie mobile" (n° 1011)

02.01 Peter Dedecker (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, toenmalig staatssecretaris Vincent Van Quickenborne heeft destijds het verbod op koppelverkoop op de markt van mobiele telefonie afgeschaft. Ik ben het met hem eens dat men meer elementen moet hebben alvorens men een verbod invoert dan alvorens men iets toelaat. Dat lijkt mij evident. Ik vind het wel interessant te zien wat de effecten ervan zijn.

02.01 Peter Dedecker (N-VA): Lorsqu'il était secrétaire d'État, M. Van Quickenborne a supprimé l'interdiction des offres couplées sur le marché de la téléphonie mobile. Les nombreux abonnements proposés conjointement à un appareil à prix réduit rendent difficile toute comparaison des prix.

Sindsdien kunnen de consumenten abonnementen en eindapparatuur samen aankopen. Dikwijls gaat het om abonnementen waarbij een mobiel telefoontoestel of een smartphone tegen een lage prijs inbegrepen is. Dit maakt de vergelijking van de prijzen op de markt wel iets minder gemakkelijk.

L'autorisation des offres couplées a-t-elle déjà fait l'objet d'une évaluation? Quelles en sont les

Mijnheer de minister, ten eerste, werd de toelating voor koppelverkoop op de markt van mobiele telefonie intussen geëvalueerd? Zo ja, wat zijn daarvan de conclusies?

Ten tweede, welk effect heeft deze toelating gehad op de penetratie van 3G en 4G? In een studie van Analysys Mason werd aangetoond dat men koppelverkoop moest toelaten opdat smartphones ingang zouden vinden op de markt en opdat mobiel internet zou doorbreken.

Ten derde, hebt u negatieve effecten gemerkt?

Ten vierde, in hoeverre is deze maatregel te beschouwen als een financiële dienst, en derhalve onderhevig aan de wetgeving inzake het consumentenkrediet? Ik stel bijvoorbeeld vast dat Telenet tijdens deze koopjesperiode een smartphone aanbiedt voor 1 euro aan wie niet alleen een telefonieabonnement neemt maar ook elke maand 15 euro bijbetaalt voor die smartphone. Men kan dit beschouwen als een verkoop op afbetaling. In Nederland beschouwt men dit ook zo en wordt door de wetgeving vereist dat het zinnetje "geld lenen kost ook geld" vermeld wordt. U kent dat voorbeeld wel.

Ten vijfde, werd er een vergelijking gemaakt van de prijzen van mobiele telefoontoestellen naargelang van de aanbieder, bijvoorbeeld tussen verschillende providers? Zo ja, wat zijn daarvan de bevindingen? In hoeverre kan dat meegenomen worden in de prijzenstudies die het BIPT maakt?

02.02 Minister **Alexander De Croo**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Dedecker, zoals u weet, is de praktijk van koppelverkoop toegestaan sinds 2009, maar eigenlijk bieden operatoren dat pas sinds 2012 aan.

Het verbod op koppelverkoop was een rem op de ontwikkeling van mobiel internet, omdat het de introductie van smartphones heeft vertraagd. In onze buurlanden, waar koppelverkoop meer gangbaar is, ligt de mobiele breedbandpenetratie dan ook hoger dan in België. De *take-up* van mobiele breedband is sinds 2013 enorm toegenomen in ons land.

Het nadeel van koppelverkoop is dat de tariefvergelijkingen ingewikkelder worden en dat het veranderen van provider kan worden afgeremd omdat de gebruiker gedurende de periode van afschrijving van zijn toestel gebonden blijft aan zijn provider, alhoewel de mogelijkheid van afkopen bestaat, waartoe er altijd afbetalingstabellen in het contract staan vermeld.

Noch het product, noch het abonnement voldoet aan de definitie van financiële dienst krachtens artikel I.8, 18° van het Wetboek van economisch recht.

Er is geen onderzoek uitgevoerd naar de prijzen van mobiele toestellen in combinatie met een abonnement. De prijzenstudies van het BIPT kijken tot nu toe enkel naar sim-onlytariefplannen, omdat die tariefplannen nog steeds de overgrote meerderheid uitmaken van alle verkochte tariefplannen.

02.03 **Peter Dedecker** (N-VA): Mijnheer de minister, ik kan u zeker volgen als u zegt dat de koppelverkoop ook voor een *take-up* van mobiel internet heeft gezorgd. Dat is een zeer goede zaak. Het

conclusions? Quelle est l'incidence des ventes couplées sur la pénétration de la 3G et de la 4G? Les offres couplées peuvent-elles être considérées comme un service financier auquel s'applique la législation sur les crédits à la consommation? Telenet a par exemple proposé un smartphone pour 1 euro couplé à un abonnement mensuel de 15 euros. Ces offres sont-elles incluses dans les études sur les prix réalisées par l'IBPT?

02.02 **Alexander De Croo**, ministre: Les ventes couplées sont autorisées depuis 2009, mais les opérateurs ne les proposent que depuis 2012. Leur interdiction avait freiné le développement de l'internet mobile qui connaît un essor considérable depuis 2013. L'inconvénient de la méthode est qu'elle complique les comparaisons tarifaires ainsi que le changement d'opérateur.

La vente couplée ne remplit pas les conditions de l'article I.8.18° du Code de droit économique pour être considérée comme un service financier.

Il n'existe pas encore de comparaison entre les prix des téléphones mobiles et leur abonnement et l'IBPT aussi se contente de comparer les plans tarifaires *SIM-only*.

02.03 **Peter Dedecker** (N-VA): La vente couplée est effectivement un excellent outil commercial. Elle a

betekent economische groei en voor een stuk ook een dichting van de digitale kloof. Veel mensen die tot voor kort aan de verkeerde kant van de digitale kloof stonden, zetten dankzij de smartphones hun eerste stappen in de digitale wereld en daartoe is koppelverkoop op zich dus een zeer goede zaak.

Het negatief aspect, de rem op het veranderen van provider, speelt echter ook mee. Het zou interessant zijn om daarnaar een uitgebreider onderzoek te doen, evenals naar de impact op de prijzen. Zoals u zegt, worden die op dit moment niet meegenomen in de studies omdat het om een minderheid zou gaan, maar het komt alsmäär meer voor en wij moeten mee zijn met opkomende trends.

Ten slotte, u zegt dat het geen financiële dienst is. Ik kan u daarin volgen. In Nederland ziet men dat echter wel als een financiële dienst. Als wij op dat vlak naar een eengemaakte Europese markt willen gaan, denk ik dat er nog werk aan de winkel is. Ik ben benieuwd of er initiatieven zullen worden genomen om op Europees niveau naar een gelijke situatie in elk land te gaan.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 889 van mevrouw Detiège wordt omgezet in een schriftelijke vraag.

amplifié l'utilisation de l'internet mobile et a aidé de nombreux consommateurs à combler leur fracture numérique. Il nous faut cependant en analyser l'incidence sur les tarifs ainsi que sur la difficulté à changer de fournisseur de services. Je pense en outre également que contrairement aux pratiques néerlandaises, la vente couplée ne peut pas être considérée comme un service financier. Ces questions doivent être réglées à l'échelon européen.

Le **président**: La question n° 889 de Mme Detiège est transformée en une question écrite.

*De behandeling van de vragen en interpellaties eindigt om 10.16 uur.
Le développement des questions et interpellations se termine à 10.16 heures.*